

Plán BOZP ve smyslu zákona č. 309/2006 Sb.

Akce : REKONSTRUKCE KOTELNY
Úřad práce - Česká Lípa, Paní Zdislavy 419, Česká Lípa

Investor: Česká republika – Úřad práce ČR ,
Krajská pobočka v Liberci, Kontaktní pracoviště Česká Lípa
Paní Zdislavy 419, 470 01 Česká Lípa

Termín : 06 / 2014

*Libor Kotek , VZDUCHOTECHNIKA - KLIMATIZACE - VYTÁPĚNÍ - PLYN
Projektová kancelář, Vinohradní 195, 463 13 Liberec 23 - Minkovice, IČO 402 03 395*

<u>Obsah :</u>	01 - Výchozí podklady
	02 - Úvodní část
	03 - Část BOZP
	03.1 – Povinnosti dodavatele akce k zaměstnancům
	03.2 – Povinnosti zaměstnanců dodavatele akce
	03.4 – Staveniště
	03.3 – Požadavky na výrobní a pracovní prostředky a zařízení

01 - Výchozí podklady :

-Zákon č. 309/2006 Sb. , kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy (zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci)

-Nařízení vlády č. 101/2005 Sb., o podrobnějších požadavcích na pracoviště a pracovní prostředí

-Nařízení vlády č. 361 / 2007 Sb. kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci , ve znění NV č.68/2010 Sb. , změna 02 / 2012

-Zákon č. 262/2006 Sb., -Zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů

02 - Úvodní část :

Úkolem této dokumentace je vypracování plánu Ochrany a bezpečnosti zdraví při práci dle Zákona č. 309/2006 Sb. a souvisejících předpisů , kterým se budou řídit veškeré práce při realizaci akce Rekonstrukce kotelny Úřadu práce - Česká Lípa, Paní Zdislavy 419, Česká Lípa.

03 - Část BOZP

03.1 – Povinnosti dodavatele akce k zaměstnancům

Zaměstnavatel je povinen zajistit, aby pracoviště bylo prostorově a konstrukčně uspořádáno a vybaveno tak, aby pracovní podmínky pro zaměstnance z hlediska bezpečnosti a ochrany zdraví při práci odpovídaly bezpečnostním a hygienickým požadavkům na pracovní prostředí a pracoviště, aby:

- pracoviště bylo osvětleno, mělo stanovené mikroklimatické podmínky
- únikové cesty, východy a dopravní komunikace k nim včetně přístupových cest byly stále volné
- pracoviště bylo vybaveno prostředky pro poskytnutí první pomoci a vybaveno prostředky pro přivolání poskytovatele zdravotnické záchranné služby.

Zaměstnavatel je povinen zajistit bezpečnost a ochranu zdraví zaměstnanců při práci s ohledem na rizika možného ohrožení jejich života a zdraví, která se týkají výkonu práce a plnit povinnosti na úseku požární ochrany.

Povinnost zaměstnavatele zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví při práci se vztahuje na všechny zaměstnance a jiné osoby, které se s jeho vědomím zdržují na jeho pracovištích.

- Zaměstnavatel, který provádí jako zhotovitel stavební, montážní, stavebně montážní nebo udržovací práce pro jinou fyzickou nebo právnickou osobu na jejím pracovišti, zajistí v součinnosti s touto osobou vybavení pracoviště pro bezpečný výkon práce. Práce mohou být zahájeny pouze tehdy, pokud je pracoviště náležitě zajištěno a vybaveno.
- Zaměstnavatel je povinen dodržovat další požadavky kladené na bezpečnost a ochranu zdraví při práci při přípravě projektu a realizaci stavby, jimiž jsou :
 - udržování pořádku a čistoty na staveništi,
 - uspořádání staveniště podle příslušné dokumentace,
 - umístění pracoviště, jeho dostupnost, stanovení komunikací nebo prostoru pro příchod a pohyb fyzických osob, výrobních a pracovních prostředků a zařízení,
 - zajištění požadavků na manipulaci s materiálem,
 - předcházení zdravotním rizikům při práci s břemeny,
 - provádění kontroly před prvním použitím, během používání, při údržbě a pravidelném provádění kontrol strojů, technických zařízení, přístrojů a nářadí během používání s cílem odstranit nedostatky, které by mohly nepříznivě ovlivnit bezpečnost a ochranu zdraví,
 - splnění požadavků na způsobilost fyzických osob konajících práce na staveništi,
 - určení a úprava ploch pro uskladnění, zejména nebezpečných látek, přípravků a materiálů,
 - splnění podmínek pro odstraňování a odvoz nebezpečných odpadů,
 - uskladňování, manipulace, odstraňování a odvoz odpadu a zbytků materiálů,
 - přizpůsobování času potřebného na jednotlivé práce nebo jejich etapy podle skutečného postupu prací,

V oblasti BOZP je zaměstnavatel povinen:

- vytvářet bezpečné a zdraví neohrožující pracovní prostředí a pracovní podmínky vhodnou organizací BOZP a přijímáním opatření k předcházení rizikům, přizpůsobovat opatření měnícím se skutečností, kontrolovat jejich účinnost a dodržování a zajišťovat zlepšování stavu pracovního prostředí a pracovních podmínek,
- zajistit zaměstnancům školení o právních a ostatních předpisech k zajištění BOZP, které doplňují jejich odborné předpoklady a požadavky pro výkon práce, které se týkají jimi vykonávané práce a vztahují se k rizikům, s nimiž může přijít zaměstnanec do styku na pracovišti, na kterém je práce vykonávána (tento požadavek se týká také zaměstnanců v pracovním poměru na dobu určitou, mladistvých zaměstnanců a dalších osob v obdobném pracovních-právním vztahu), dále soustavně vyžadovat a kontrolovat jejich dodržování,
- seznámit zaměstnance se zpracovanými vnitřními předpisy a pokyny v oblasti BOZP a provozními řády jednotlivých pracovišť,
- přijímat opatření pro případ zdolávání mimořádných událostí, jako jsou havárie, požáry a povodně, jiná vážná nebezpečí a evakuace zaměstnanců včetně pokynů k zastavení práce a k okamžitému opuštění pracoviště a odchodu do bezpečí,

- zajistit zaměstnancům poskytnutí první pomoci, tzn. vybavit pracoviště potřebným počtem lékárníček, umístit je na volně přístupném, suchém a čistém místě, stanovit vybavení lékárníčky a určit osoby odpovědné za lékárníčky,
- nepřipustit, aby zaměstnanec vykonával zakázané práce a práce, jejichž náročnost by neodpovídala jeho schopnostem a zdravotní způsobilosti,
- umožnit zaměstnanci nahlížet do evidence, která je o něm vedena v souvislosti se zajišťováním bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,
- nepoužívat takového způsobu odměňování prací, při kterém jsou zaměstnanci vystaveni zvýšenému nebezpečí újmy na zdraví a jehož použití by vedlo při zvyšování pracovních výsledků k ohrožení bezpečnosti a zdraví zaměstnanců,
- zajistit dodržování zákazu kouření na pracovištích stanoveného zvláštními právními předpisy,
- pravidelně kontrolovat úroveň bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, zejména stav a pracovních prostředků, zařízení a vybavení pracovišť a zjištěné nedostatky odstraňovat,
- hradit náklady spojené se zajišťováním BOZP, tyto náklady nesmějí být přenášeny přímo ani nepřímo na zaměstnance,
- vytvářet bezpečné a zdraví neohrožující pracovní prostředí a pracovní podmínky vhodnou organizací bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a přijímáním opatření k předcházení rizikům, tzn. zajistit bezpečnost a ochranu zdraví zaměstnanců s ohledem na rizika možného ohrožení jejich života a zdraví,
- soustavně vyhledávat nebezpečné činitele a procesy pracovního prostředí a pracovních podmínek, zjišťovat jejich příčiny a zdroje, vyhledávat a hodnotit rizika a přijímat opatření k jejich odstranění,
- vyhodnotit rizika, která není možné odstranit a přijmout opatření k omezení jejich působení tak, aby ohrožení bezpečnosti a zdraví zaměstnanců bylo minimalizováno,
- doplnit a přezkoumat rizika zejména:
 - při zásadních změnách technologie, změnách vstupů či výstupů,
 - při změně právních předpisů, technických norem, technických a řídicích dokumentů,
 - na základě zjištění auditů a všech druhů kontrol,
 - na základě výsledku přezkoumání systému BOZP vedením společnosti,
 - na základě vyhodnocení důsledků havárie, mimořádného stavu, těžkého či smrtelného pracovního úrazu nebo provedené analýzy v oblasti rizik.
- vést dokumentaci o vyhledávání a vyhodnocování rizik a o přijatých opatřeních.
- Zajistit, aby práci na elektrickém zařízení prováděli jen zaměstnanci s příslušnou elektrotechnickou kvalifikací.
- Soustavně kontrolovat technický stav elektrického zařízení, provádět pravidelné elektro revize, zjištěné závady odstranit.
- Neprovádět zakázanou manipulaci s elektrickým zařízením.
- Používat jen schválené a nepoškozené el. zařízení, povolení vyznačit tabulkou, včetně odpovědné osoby.
- Dodržovat povolenou hmotnost břemene.
- Provést školení zaměstnanců o správném způsobu manipulace s materiálem a břemeny
- Vybavit pracoviště vhodnými pracovními pomůckami a tyto při práci používat.
- zajistit zaměstnancům školení o právních a ostatních předpisech k zajištění BOZP a PO,
- zajistit řádné zpracování a ukládání záznamů o všech školeních (osnovy a prezenční listiny),

- vést prokazatelné doklady o seznámení příslušných zaměstnanců s návody výrobců strojů, přístrojů, zařízení, nářadí, ochranných prostředků a s bezpečnostními listy používaných látek, se kterými přicházejí zaměstnanci do styku (např. čisticí prostředky, pohonné hmoty apod.).
- objasnit příčiny a okolnosti vzniku každého úrazu za účasti zaměstnance (pokud to zdravotní stav zaměstnance dovoluje) a svědků a bez vážných důvodů neměnit stav na místě úrazu do doby objasnění příčin a okolností vzniku pracovního úrazu,
- stanovit výši odškodnění poškozenému zaměstnanci, příp. navrhnout snížení, došlo-li k porušení předpisů k zajištění bezpečné práce,
- přijímat opatření proti opakování pracovních úrazů (součást záznamu v knize úrazů).
- vést evidenci zaměstnanců, u nichž byla uznána nemoc z povolání, která vznikla na jeho pracovištích, a uplatnit taková opatření, aby odstranil nebo minimalizoval rizikové faktory, které vyvolávají ohrožení nemocí z povolání nebo nemoc z povolání,
- soustavně vyhledávat nebezpečné činitele a procesy pracovního prostředí a pracovních podmínek, zjišťovat jejich příčiny a zdroje, vyhledávat a hodnotit rizika a přijímat opatření k jejich odstranění,
- pravidelně kontrolovat úroveň bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, zejména stav pracovních prostředků, zařízení a vybavení pracovišť,
- zjištěné závady a nedostatky v daných termínech odstranit nebo zajistit jejich odstranění.
- plnit další povinnosti stanovené v nařízení vlády č. 201/2010 Sb., o způsobu evidence úrazů, hlášení a zasílání záznamu o úrazu.
- všechny elektrické spotřebiče náležitě označit a evidovat tak, aby za všech okolností bylo zřejmé, o jaký spotřebič se jedná,
- seznámit zaměstnance s návodem k obsluze spotřebiče, s nimiž přicházejí do styku a upozornit na možná rizika,
- všechny elektrické spotřebiče náležitě označit a evidovat tak, aby za všech okolností bylo zřejmé, o jaký spotřebič se jedná,
- seznámit zaměstnance s návodem k obsluze spotřebiče, s nimiž přicházejí do styku a upozornit na možná rizika,
- zajišťovat ve stanovených termínech a rozsahu pravidelné elektro revize a kontroly u osoby s příslušnou kvalifikací podle vyhl. č. 50/1978 Sb., o odborné způsobilosti v elektrotechnice, a odstraňovat zjištěné nedostatky,
- ukládat doklady o provedených revizích elektrických spotřebičů,
- zajišťovat údržbu a opravy u odborné servisní firmy,
- zařízení nevyhovující bezpečnostním požadavkům vyřadit z užívání a toto viditelně vyznačit.
- označovat pracoviště a ostatní místa příslušnými výstražnými a bezpečnostními značkami, příkazy, zákazy a pokyny ve vztahu k BOZP a PO, např. :

Umístění značky	Značka
stanoviště tlakových lahví	<p>„EX – Nebezpečí výbuchu plynu“ „Pozor! Tlakové láhve“ označení jednotlivých plynů (kyslík, acetylen, apod.)</p> <p>The image shows four safety signs for gas cylinders. From left to right: 1. A yellow triangular warning sign with a black border and the text 'Ex' in black, with 'NEBEZPEČÍ VÝBUCHU PLYNU' (Explosion hazard gas) below it. 2. A white rectangular warning sign with a black border and the text 'POZOR!' (Warning) in black, with a drawing of a gas cylinder below it and 'TLAKOVÉ LÁHVE' (Pressure vessels) at the bottom. 3. A white rectangular warning sign with a black border and a drawing of a gas cylinder, with 'KYSLÍK' (Oxygen) below it. 4. A white rectangular warning sign with a black border and a drawing of a gas cylinder, with 'ACETYLÉN' (Acetylene) below it.</p>

- provádět kontroly, opravy, údržbu a revize dalších instalovaných zařízení a vést evidenci o těchto kontrolách, opravách, údržbě a revizích.
- Jedná se zejména o následující zařízení:
- elektrické spotřebiče a zařízení – revize provádí dodavatelská firma, elektro technik, osoba s příslušnou kvalifikací podle vyhlášky č. 50/1978 Sb., periodicky dle protokolu o určení vnějších vlivů,
- plynové a tepelné spotřebiče a zařízení – revize provádí dodavatelská firma, revizní technik, osoba s příslušnou kvalifikací, periodicky ve stanovených lhůtách (dle platných předpisů).
- Podrobné informace o kontrolách, opravách a údržbě příslušného zařízení jsou uvedeny v příslušném návodu výrobce zařízení.
- Revize je možno zajistit a provádět vlastními zaměstnanci nebo dodavatelským způsobem.
- Pokud je k provádění činnosti nutná odborná kvalifikace podle zvláštního předpisu a zaměstnanec ji nemá, nesmí danou činnost provádět.

Při provádění analýzy rizik je potřeba zjistit a zhodnotit:

- jaká konkrétní rizika se na pracovišti vyskytují (vyplývají z nebezpečí, které pracovníkům hrozí vzhledem k používaným strojům a zařízením a vzhledem k prostoru, v němž pracují),
- charakter výskytu zjištěných rizik:
 - vyjadřující působení rizika vzhledem k času, tzn. jak často se zjištěné riziko v daném případě vyskytuje (např. trvale, po dobu manipulace, mimořádně apod.),
 - vyjadřující působení rizika vzhledem k prováděné činnosti (např. při provozu, údržbě, opravě apod.),
- zdroj rizika, upřesňující co nejvíce jeho bližší určení (např. mechanické části, nástroje, el. proud, nerovná podlaha apod.),
- příčinu rizika, vyjadřující např. vzniklý nebezpečný stav nebo nebezpečné působení zdroje rizika (např. práce s neizolovaným nářadím, odstranění ochranného zařízení, apod.),
- nebezpečí, které pracovníkům vystaveným rizikům ohrožení jejich života a zdraví hrozí (např. úraz elektrickým proudem, zakopnutí, uklouznutí, pořezání, opaření, popálení, vtažení do nebezpečného prostoru stroje apod.).

Mezi nejčastější rizika patří zejména:

- neodborná, nedbalá obsluha
- nerespektování vydaných zákazů
- úraz elektrickým proudem
- poranění nástrojem
- pád břemene
- špatná viditelnost, nepořádek na pracovišti
- pád z výšky nebo do hloubky
- neprovádění předepsaných kontrol, revizí, údržby, oprav
- používání poškozeného stroje, přístroje nebo zařízení
- používání stroje, přístroje nebo zařízení s chybějícím ochranným zařízením, krytem
- zakopnutí, uklouznutí, pád
- nepoužívání předepsaných OOPP
- vznik požáru, výbuchu

Dodavatel akce je povinnen svým zaměstnancům poskytnout :

- osobní ochranné pracovní prostředky schválené příslušnou autorizovanou zkušebnou a určené k tomu, aby se zaměstnanci jejich používáním chránili před riziky, která by mohla ohrozit jejich život, bezpečnost nebo zdraví při práci.
- poskytovat bezplatně zaměstnancům mycí a čisticí prostředky,
- informovat zaměstnance o rizicích, před kterými je používání OOPP chrání,
- seznámit zaměstnance se způsobem používání OOPP a s návodem výrobce,
- kontrolovat vybavenost a správné používání OOPP jen k těm účelům, pro které jsou určeny,
- vybavit zaměstnance OOPP v mimořádných případech, v případech přidělení práce nebo úkolu mimo běžné pracovní a funkční zařazení zaměstnance,
- zajistit nebo provést výměnu OOPP, když je snížena jejich ochranná funkce,
- poskytnout zaměstnancům mycí a čisticí prostředky, příp. regenerační krémy a masti (tyto prostředky se poskytují zaměstnancům, kteří přicházejí do styku s látkami, jež mohou způsobit podráždění pokožky nebo znečištění zaměstnance, a to podle druhu používané látky – např. při úklidových činnostech),

Předmětem kontroly BOZP je zejména:

- vyhledávání nebezpečných činitelů pracovního prostředí a pracovních podmínek, zjišťování jejich příčin a zdrojů, vyhledávání a hodnocení rizik a přijímání opatření k jejich odstranění,
- zjišťování úrovně bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,
- označení pracovišť příslušnými bezpečnostními značkami, příkazy, zákazy a pokyny,
- dokumentace BOZP (směrnice, pokyny, apod.), její zpracování a aktuálnost,
- provádění lékařské péče o zaměstnance, dokumentace k pracovním úrazům,
- zajištění první pomoci a lékárniček,
- vybavení zaměstnanců OOPP, včetně potřebné dokumentace, a používání stanovených OOPP zaměstnanci,
- provádění školení (vstupní, opakovaná, příp. odborná), včetně příslušných osnov školení,
- provádění revizí,
- způsob skladování, skladovací prostory a činností s tím související,
- dodržování technických podmínek a návodů vykonávaných činností,
- odstranění dříve zjištěných závad a nedostatků ve stanovených termínech, včetně závad zjištěných Oblastním inspektorátem práce
- O každé kontrole (roční prověrce) musí být proveden záznam.

Záznam o kontrole obsahuje:

- datum provedení kontroly,
- označení objektu a pracoviště,
- zjištěné skutečnosti,
- navržená opatření a stanovení způsobu a termínů jejich splnění,
- jméno a podpis osoby, která záznam provedla
- jméno a podpis vedoucího zaměstnance kontrolovaného pracoviště,
- záznam o splnění navržených opatření.
- Opatření k odstranění zjištěných závad a nedostatků a termíny k jejich splnění navrhuje osoba, která kontrolu provedla. Záznam o kontrole musí být uložen na kontrolovaném pracovišti, příp. na jiném určeném a dostupném místě.

- Zaměstnavatel je povinen zajistit řádné zpracování, vedení a ukládání veškeré dokumentace týkající se plnění povinností na úseku BOZP, včetně záznamů o školení, revizních zpráv, návodů k obsluze apod., udržovat zpracovanou dokumentaci aktuální a v případě změn zajistit její aktualizaci oprávněnou osobou.

Zvláštní odborná způsobilost

- Na technických zařízeních, která představují zvýšenou míru ohrožení života a zdraví zaměstnanců, pokud jde o jejich obsluhu, montáž, údržbu, kontrolu nebo opravy, mohou práce a činnosti samostatně vykonávat a samostatně je obsluhovat jen zvlášť odborně způsobilí zaměstnanci.
- Předpokladem zvláštní odborné způsobilosti zaměstnance je zdravotní způsobilost podle zvláštního právního předpisu, dosažení věku stanoveného zvláštním právním předpisem; tento věk však nesmí být nižší než 18 let, odborné vzdělání stanovené prováděcím právním předpisem, odborná praxe v délce a v oboru stanoveném prováděcím právním předpisem, doklad o úspěšně vykonané zkoušce ze zvláštní odborné způsobilosti

03.2 – Povinnosti zaměstnanců dodavatele akce

Každý zaměstnanec je povinen dodržovat veškeré předpisy vztahující se k vykonávané práci, které jsou stanoveny pracovními postupy a předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a dále předpisy vztahujícími se k zajištění požární ochrany.

Zaměstnanec má právo na zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, na informace o rizicích jeho práce a na informace o opatřeních na ochranu před jejich působením.

Zaměstnanec je oprávněn odmítnout výkon práce, o níž má důvodně za to, že bezprostředně a závažným způsobem ohrožuje jeho život nebo zdraví, popřípadě život nebo zdraví jiných osob. Takové odmítnutí není možné posuzovat jako nesplnění povinnosti zaměstnance.

V oblasti BOZP je zaměstnanec (osoba v obdobném pracovně právním vztahu) povinen:

- dbát podle svých možností o svou vlastní bezpečnost, o své zdraví i o bezpečnost a zdraví osob, kterých se bezprostředně dotýká jeho jednání, případně opomenutí při práci,
- dodržovat právní a ostatní předpisy a pokyny zaměstnavatele k zajištění BOZP, s nimiž byl řádně seznámen, a řídit se zásadami bezpečného chování na pracovišti a informacemi zaměstnavatele,
- dodržovat při práci stanovené pracovní postupy, používat stanovené pracovní prostředky a pomůcky, dopravní prostředky a ochranná zařízení a svévolně je neměnit a nevyřazovat z provozu, řídit se návodem výrobce daného přístroje, zařízení apod.,
- oznamovat svému nadřízenému zaměstnanci nedostatky a závady na pracovišti, které ohrožují nebo by bezprostředně a závažným způsobem mohly ohrozit bezpečnost nebo zdraví zaměstnanců při práci, zejména hrozící vznik mimořádné události nebo nedostatky organizačních opatření, závady nebo poruchy technických zařízení a ochranných systémů určených k jejich zamezení,
- s ohledem na druh jím vykonávané práce se podle svých možností podílet na odstraňování nedostatků zjištěných při kontrolách orgánů, kterým přísluší výkon kontroly podle zvláštních právních předpisů,

- poskytnout první pomoc osobám, které utrpěly úraz nebo poranění, případně zavolat lékařskou službu (tel. 155),
- podrobit se na pokyn oprávněného vedoucího zaměstnance písemně určeného zaměstnavatelem zjištění, zda není pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek.
- používat OOPP v souladu s příkazy a pokyny zaměstnavatele, způsobem, se kterým byli seznámeni, v souladu s návodem výrobce,
- řádně pečovat o přidělené OOPP,
- oznamovat závady na přiděleném OOPP svému nadřízenému,
- nepoužívat poškozené nebo nefunkční OOPP.
- Vhodné osobní ochranné pracovní prostředky na základě vyhodnocení rizik, musí být stanoveny v technologickém postupu pro konkrétní práci. OOPP poskytuje příslušný vedoucí pracovník odpovědný za vykonávané práce, vždy před zahájením práce, prokazatelným způsobem – proti podpisu.
- Z důvodu možného zasažení očí nebo obličeje mechanickými částicemi (při údržbových pracích, při práci s el. nářadím s možným odletem třísek apod.) jsou zaměstnanci povinni používat ochranné brýle proti mechanickým částicím nebo obličejový štít. V případě, že bude tyto činnosti vykonávat dle pracovního zařazení více pracovníků, postačí, když budou tyto OOPP k dispozici na ohroženém pracovišti, nemusí být tedy vydávány každému zaměstnanci samostatně.
- každý zaměstnanec, který zjistí nebo obdrží informaci o hrozbě nebo vzniku mimořádné události, je povinen tuto skutečnost neprodleně oznámit nadřízenému zaměstnanci,
- postupovat dle pokynů pro případ vzniku mimořádné události (dle typu mimořádné události),
- poskytnout první pomoc osobám, které utrpěly úraz nebo poranění.
- používat jen povolené elektrické spotřebiče,
- dodržovat pracovní postupy a pokyny uvedené v návodech výrobců pro obsluhu,
- používat elektrické spotřebiče jen k těm účelům, pro které jsou výrobcem určeny,
- zajistit odpovídající bezpečný pracovní prostor k obsluze,
- odpojit vidlici přívodu el. proudu ze zásuvky v případě přemísťování spotřebiče z místa na místo,
- vypnout a odpojit od sítě všechny spotřebiče, které nejsou používány,
- vést pohyblivé příводы elektrických spotřebičů mimo průchody a komunikace, nikdy ne přes ostré hrany, aby nedocházelo k jejich deformaci,
- veškeré závady a poškození hlásit svému nadřízenému,
- provádět běžnou údržbu spotřebičů podle pokynů výrobce uvedených v návodu k obsluze, údržbu provádět jen je-li zařízení odpojeno od přívodu elektrického proudu.)
- používat žebřík nebo schůdky podle pokynů výrobce,
- vždy umístit žebřík nebo schůdky tak, aby byla zajištěna jejich stabilita po celou dobu použití, tzn. na stabilním, pevném, dostatečně velkém, nepohyblivém podkladu tak, aby příčle byly vodorovné,
- vystupovat, sestupovat a pracovat na žebříku tak, aby byli obráceni obličejem k žebříku a v každém okamžiku musí mít možnost bezpečného uchopení a spolehlivou oporu,
- provádět na žebříku jen krátkodobé, fyzicky nenáročné práce, při použití ručního nářadí,
- vynášet nebo snášet po žebříku jen břemena o hmotnosti do 15 kg.
- zajistit pevné uchopení, dostatečný prostor a bezpečný způsob manipulace s břemeny,

Požár, výbuch

Zaměstnanci jsou povinni:

- pokusit se požár uhasit všemi dostupnými prostředky (hasicími přístroji),
- pokud požár zlikvidovat nelze, bezodkladně vše ohlásit Hasičskému záchrannému sboru (tel. 150), vyhlásit požární poplach (voláním „HOŘÍ“) a provést nutná opatření k zamezení šíření požáru, např. odstranit hořlavé látky,
- vypnout nebo zajistit vypnutí el. proudu a plynu,
- ohlásit svému nadřízenému zaměstnanci každý požár i takový, který sami uhasí,
- řídit se pokyny zaměstnance, který organizuje likvidaci požáru nebo výbuchu (popř. evakuaci), zachovat klid a rozvahu a shromáždit na určeném místě v bezpečí, např. venku před objektem,
- řídit pokyny velitele zásahu po příjezdu zásahových jednotek požární ochrany,
- poskytovat přiměřenou osobní a věcnou pomoc (nevystaví-li vážnému nebezpečí sebe nebo osoby blízké anebo nebrání-li jim v tom důležitá okolnost), poskytovat první pomoc postiženým osobám.
- **POZOR:** K hašení zařízení pod el. proudem se nesmí použít voda, vodní ani pěnové hasicí přístroje nebo hydranty z důvodu nebezpečí úrazu el. proudem! Vodu také nelze použít pro hašení požárů hořlavých kapalin!

Vedoucí zaměstnanci jsou povinni:

- organizovat záchranné práce a poskytování první pomoci,
- zajistit, aby všechny osoby opustily ohrožený prostor, organizovat evakuaci osob a majetku dle charakteru a závažnosti mimořádné události, a to nejkratší možnou trasou po vyznačených únikových cestách (únikových východech) směrem od místa vzniku mimořádné události buď do bezpečně vzdáleného prostoru a/nebo ven na volné prostranství,
- zajistit vypnutí el. proudu a plynu a podle možností zajistit odstranění hořlavých komponentů, které mohou zvyšovat riziko šíření požáru,
- oznamovat bezodkladně vedení společnosti a územně příslušnému operačnímu středisku Hasičského záchranného sboru kraje každý vzniklý požár.

Pracovní úrazy

Zaměstnanci jsou povinni:

- bezodkladně oznamovat svému nadřízenému vedoucímu zaměstnanci svůj pracovní úraz, pokud mu to jeho zdravotní stav dovolí, pracovní úraz jiného zaměstnance, popřípadě úraz jiné fyzické osoby, jehož byl svědkem,
- poskytnout první pomoc osobám, které utrpěly úraz nebo poranění,
- zavolat lékařskou službu (tel. 155), pokud je to nutné,
- zajistit, aby v případě závažného, hromadného či smrtelného úrazu zůstalo místo úrazu v původním stavu až do příchodu vedoucího zaměstnance, příp. šetřící komise,
- odsouhlasit svým podpisem záznam v knize úrazů, příp. záznamu o úrazu,
- spolupracovat při zjišťování příčin vzniku úrazu, poskytovat veškeré potřebné informace.

Zakázané činnosti zaměstnanců a osob v obdobném pracovně právním vztahu:

- vědomé bezdůvodné přivolání jednotky požární ochrany, zneužití linky tísňového volání,
- provádění prací, které mohou vést ke vzniku úrazů, požárů nebo havarijních stavů, pokud nemá požadovanou odbornou způsobilost, zejména opravy nebo neodborné zásady na elektrických a tepelných spotřebičích a zařízeních,
- používání poškozených spotřebičů, zařízení a strojů,
- používání nefunkčních nebo poškozených osobních ochranných pracovních prostředků,
- požívání alkoholických nápojů a jiných návykových látek na pracovištích a v pracovní době i mimo tato pracoviště,
- kouření na pracovištích a v jiných prostorách, kde jsou účinkům kouření vystaveni také nekuřáci, příp. v prostorách, kde je kouření zakázáno,
- instalování a používání elektrických a tepelných zařízení a spotřebičů, které nejsou schváleny zaměstnavatelem,
- poškozování, zneužívání nebo jiné znemožnění použití hasicích přístrojů, hydrantů a požárně bezpečnostních zařízení, a hlavních uzávěrů a vypínačů (elektrina, voda, plyn), např. ukládáním materiálu před těmito zařízeními, zastavením nábytkem apod.
- používat vlastní, neschválené a neevidované elektrické spotřebiče,
- obsluhovat spotřebiče mokřýma rukama nebo jsou-li spotřebiče mokré,
- provádět opravy spotřebičů, včetně jejich přívodů, bez náležité odborné způsobilosti podle vyhlášky č. 50/1978 Sb. a bez pověření k této činnosti,
- přetěžovat spotřebiče nad stanovené technické parametry výrobce,
- používat spotřebiče, pokud na nich vznikne vážná porucha funkce,
- používat spotřebiče s poškozeným elektrickým přívodem,
- používat elektrické spotřebiče s chybějícím ochranným krytem,
- vést pohyblivé elektrické přívody přes ostré hrany, namáhat je tahem,
- otevírat nebo odstraňovat bezpečnostní kryty a prvky, zakrývat větrací otvory,
- provádět údržbu nebo opravu spotřebičů pod napětím elektrického proudu bez souhlasu zaměstnavatele a bez použití izolovaného nářadí a nástrojů,
- zapojovat do stejné zásuvky s počítačem spotřebiče většího příkonu (vařič, ventilátor, kopírka apod.).

Zaměstnanci nesmí:

- používat poškozené žebříky nebo schůdky,
- provádět zásahy do konstrukce žebříku,
- přetěžovat konstrukci nebo žebřík hmotností větší, než je stanovená průvodní dokumentací výrobce,
- vystupovat nebo sestupovat na žebřík, pokud na něm pracuje jiná osoba,
- nadměrně a nebezpečně se vyklánět mimo osu žebříku nebo schůdků,
- provádět práce, při nichž se používá nebezpečných nástrojů nebo nářadí, např. přenosné řetězové pily nebo ruční pneumatické nářadí,
- používat volně nebo po kapsách uložený drobný materiál, jako např. hřebíky, šrouby nebo ruční nářadí, např. klíče, šroubovák, kladívko.
- Za práce ve výškách jsou považovány práce na pracovištích a přístupových komunikacích, pokud leží ve výšce nad 1,5 m nad okolní úrovní, příp. pokud po nimi volná hloubka přesahuje 1,5 m. Při práci na žebříku musí být zaměstnanec v případech, kdy stojí chodidly ve výšce větší než 5 m, zajištěn proti pádu osobními ochrannými pracovními prostředky.

03.3 – Požadavky na výrobní a pracovní prostředky a zařízení

- Zaměstnavatel je povinen zajistit, aby stroje, technická zařízení, dopravní prostředky a nářadí byly z hlediska bezpečnosti a ochrany zdraví při práci vhodné pro práci, při které budou používány. Stroje, technická zařízení, dopravní prostředky a nářadí musí být vybaveny ochrannými zařízeními, která chrání život a zdraví zaměstnanců, vybaveny nebo upraveny tak, aby odpovídaly ergonomickým požadavkům a aby zaměstnanci nebyli vystaveni nepříznivým faktorům pracovních podmínek, pravidelně a řádně udržovány, kontrolovány a revidovány.

Bezpečnostní požadavky na elektrické spotřebiče:

- kryty, držadla, spínače ani jiné ovládací prvky nesmějí být poškozeny tak, aby byla snížena jejich ochrana před nebezpečným dotykem,
- elektromotor elektrického spotřebiče nesmí být poškozený ani zjevně zaprášený,
- větrací otvory spotřebiče nesmí být zaprášené ani zakryté,
- šrouby připojovacích svorek musí být řádně dotaženy,
- násuvné spoje musí mít spolehlivý vzájemný styk,
- spájené spoje musí být dostatečně pevné,
- pohyblivé příводы a kabely nesmí mít poškozenou izolaci, musí být zajištěny proti vytržení a vidlice, zástrčky, zásuvky nebo příводы nesmí být poškozené.

03.4 – Staveniště

- Prostor staveniště je vymezen zadáním stavby.
- Objednatel odevzdá zhotoviteli staveniště formou oboustranně podepsaného protokolu. Vytyčení staveniště v souladu s projektovou dokumentací zajistí zhotovitel jako součást díla.
- Zhotovitel bude udržovat na převzatém staveništi na svůj náklad pořádek a čistotu, odstraňovat vzniklé odpady, a to v souladu s příslušnými předpisy.
- Zhotovitel bude vysílat k provádění prací pracovníky odborně a zdravotně způsobilé a řádně proškolené v předpisech bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.
- Zhotovitel je povinen provádět v průběhu provádění díla vlastní dozor a soustavnou kontrolu nad bezpečností práce a požární ochranou na staveništi.